UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Dn. Conradi Clingii Theologi Et Ecclesiastae Celeberrimi (dum vixit) apud Erphordiam Turingiæ, Catechismvs Catholicus, summam Christianæ institutionis IIII. libris succinctim complectens

Klinge, Konrad

Coloniae, 1570

VD16 K 1309

caput XXVII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29452

Visual Library

ſtra actiua ſequatur ex paſſiua, & niſi fructus fidei fidem ſequantur. Eſt igitur Euangelium non ſolū ſermo de Chriſto incarnato, ſed etiam doctrina, quomodò vita Chriſtiana inſtituatur: vtrunq; docet, & vnūquodq; in ſuo loco. Primum, quomodo per fidem accipimus & patimur iuſtitiam paſſiuam: deindè, quomodò neceſſariò ſequi debet iuſtitia actiua. Væ igitur carnalibus hominibus, qui non timent grauiſſimam ſententiam Matt. 12. de redeunti diabolo cum ſeptem Spiritibus nequioribus ſe, & 2. Pet. 2. cap melius eſſe non cognouiſſe veritatem, quàm poſt agnitam retrocedere &c.

CAPVT XXVII.

QVod Carnales hodiè frequenter in ore habent, Fides Fides, Crede crede, Et q fides integra contineat duplex opus. Frequens in ore hominum huius ſecu. culi eſt, Fides fides, vel ſolùm, Crede crede, & omnes conciones fiunt ac replentur de fide: nemo tamen explicat integritatem fidei, aut quid in ſe contineat hoc nomen fides. Veteres cū Paulo dicunt, ꝙ fides eſt fundamentum, id eſt, ſubſtãtia firma rerum ſperandarum argumentū non apparentium, id eſt, remiſſionis peccatorum & vitæ æternę, Hebr. 11. & quidem hoc rectè. Neoterici verò dicunt, Fides eſt fiducia miſericordiæ diuinæ conſequendæ propter Chriſtum, & hoc quidem rectè. huiuſmodi verò fides ex auditu eſt, Rom. 10. & donū Dei. nihil efficeret auditus verbi, niſi Spriritus S. intus reuelaret fidem. Mat. 16. Caro & ſanguis non reuelauit tibi, ſed pater meus qui eſt in cœlis. Eſt igitur fides fiducia firma, id eſt, ſubſtantia rerum ſperandarum, id eſt, miſericordiæ diuinæ conſequendæ propter Chriſtum, etſi hoc carni & ſanguini ac rationi naturali non appareat. Continet autem fides, ſi integrè conſideretur, duplex opus.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

I. Duplex opus fidei.

Primum eſt,in Chriſtum credere, eum ſuſcipere vt redemptorem & ſaluatorem acceptare pro ſua iuſtitia,ſapiētia & ſanctitate, 1. Cor.1. & hoc eſt opus Dei, vt in eū credamus, Ioan.6. Credere igitur in perſonā Chriſti, vt filium Dei & noſtrum ſaluatorem, primū exigitur: niſi enim quis primò credat in perſonam Chriſti, non credit verbo Chriſti, nec obedit verbo Euangelij eius. Primum igitur opus fidei eſt, credere Chriſtū eſſe verum Deum & hominē, ſaluatorem noſtrum atq; iuſtitiam in ſua perſona,& totum verū eſſe quod de illo dicit ſcriptura Prophetarum & Apoſtolorum,& hęc fides facit Chriſtianum. Alterum opus fidei integrę eſt, credere & obedire verbo & ſermoni eius: nam non omnis qui dicit mihi, Domine Domine, intrabit in regnum cœlorū:ſed qui facit voluntatem &c.Mat.7. Luc.11. Beati qui audiunt verbū Dei,& cuſtodiunt illud, 1.Cor. 4. Regnum Dei nō eſt in ſermone &c.ad Tit.1. Confitentur ſe nôſſe Deum, ſed factis negant. Fides ergo integra vtrunq; complectitur,ſcilicet credere Chriſtum eſſe nobis redemptorem & ſaluatorem,atq; credere Chriſto, quod eſt nihil aliud, niſi eius verbo obedire:nā agnoſcere Chriſti pietatē, atque fateri ore & prędicare,ſatis non eſt, niſi & cognitū ames,non ſermone tantum, ſed & factis atq; virtutibus.Ioan.14.Si quis diligit me,ſermones meos ſeruabit. Qui igitur verbo Chriſti, id eſt,Euangelio non obedit, (plura enim pręcipit Euangelium,eſſe pauperes Spiritu, pacificos,mites, miſericordes,non iudicare, facere proximo quod ſibi fieri vellet,ieiunare, offenſam remittere, &c.) Illi inquā nihil proderit fides & cognitio perſonę Chriſti, neq; fides illa ſaluabit. hæc igitur obedientia teſtificat eſſe Chriſtianum: Ex quo ſequitur, quòd fides illa quæ ſola inani fiducia nititur abſq; pręcepti ſancti cuſtodia,id eſt,Euangelij,quod dicitur mandatum ſanctū, lex charitatis, ſeruitus iuſtitiæ &c. mortua eſt, eò ꝙ

vita

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

vita verbi caret. Tunc enim verbum ac Euangelium
viuunt in nobis, quando fructus Euangeli atque o-
pera ſequuntur: Sunt enim opera teſtes viuæ fidei,
Pſalm. 115. Credidi, propter quod locutus ſum. Ar-
bor bona fructus bonos facit, Matt. 7. Vbi igitur non
eſt obedientia verbi, ibi fides verbi non eſt integra
neque ſalutaris &c. Secundò, in hoc concordant om-
nes, quòd Fides dicitur ſine operibus mortua eſſe, vt
Iacob. 2. & Neoterici dicunt, ſi fidem opera non ſe-
quuntur, fides non eſt: ergo illa fides ſine operibus
non iuſtificat nec ſaluat, & quòd communiter tri-
buitur fidei iuſtificatio, hinc eſt, quia à maiori fit de-
nominatio. Eſt enim opus fidei primum & potiſſi-
mum inter omnia opera hominis. Sed propterea non
excluduntur opera, eô quòd hoc nomen fides, vtrũ-
que complectitur opus, id eſt, credere in Chriſtum,
& credere Chriſto, id eſt, obedire ſermoni eius: ergo
fides illa vera & integra eſt, quæ vtrunque opus ha-
bet, id eſt, quæ non ſolum fidit miſericordiæ, ſed et-
iam obedit verbo. Fidere enim ſine obedientia verbi,
eſt Deum ſubſannare, & quanuis fiducia illa potior
ſit, quã præcepti cuſtodia: fiducia enim quietat con-
efficax tamen non erit fiducia illa miſericordiæ, ſi
aderit contemptus obedientiæ verbi. Vtrunque e-
nim exigitur: vtrunque, dico, opus fidei doceri de-
bet. Præterea Euangelium vtrunque opus fidei de-
clarat in iuſtificatione. Marci 1. Pœnitemini. Hic o-
bedientia verbi exigitur, & primus actus fidei eſt:
deindè, Et credite Euangelio, id eſt, fiduciam habe-
te tunc in diuinam miſericordiam conſequendam,
& promiſſam propter Chriſtum: nam propter illum
Deus vult remittere peccata. Quòd ſi quis ſolum
velit fidere diuinæ miſericordiæ, & non pœnitere
aut obedire Euangelio, illa fides integra atque ſalu-
taris non eſſet, neque efficax, ſic iubet prædicari pœ-
niten.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

nitentiam primò Eccleſiæ obedienti. Deindè remiſſionem in nomine eius, Lucę vltimo. Sic Apoſtoli vbique docent illos duos actus vel opera fidei in ſuis Epiſtolis, primum opus eſſe, ſcilicet credere in perſonam Chriſti, vt mediatorem & ſaluatorem, eô quòd lex nos damnat, ſed per Chriſtum iuſtificamur: deindè Paulus in alijs capitulis docet obedientiam verbi, ſcilicet offerre corpora, &c. Sic primo Corinthiorum quinto. inquit, Paſcha noſtrum immolatus eſt Chriſtus, hoc credere debemus, & eſt primus actus fidei: deindè nunc epulemur in azymis ſynceritatis &c. & primo Petr. ſecundo. Liuore eius ſanati ſumus, hic fides & fiducia: vt iuſtitiæ viuamus, eccè obedientia. Vbique ergo ſcriptura duplex hoc opus inducit, quare ſeparari non poſſunt, neque debēt: vt arbor ſterilis nihil eſt ſine fructibus, ſic inanis illa fiducia diuinæ miſericordię propter Chriſtum ſine fructu & obedientia Euangelij, miſericordia eius à progenie in progeniem timentibus eum, Lucæ primo. Nam Adam credidit DEO in Paradiſo, habuit enim primum opus fidei, ſed quia non obediuit verbo Dei, & non habuit ſecundum opus fidei, ideò nihil ei profuit. Sic Saul rex credidit, ſed quia non obediuit verbo Dei, deijcitur 1. Regum decimoquinto. Filij ISRaël crediderunt Deo, & exeunt de AEgypto: ſed quia verbo eius non obedierunt, & peccabant, proſtrati ſunt in deſerto. Iudas credidit Chriſto, & illū ſequebatur: ſed quia non obediuit verbo quod iubet ſperare in Domino, ideò ſeipſum ſuſpēdit, ſic multi ſunt qui confitentur Chriſtum, ſed facto negant, Tit. 1. At inquiunt, hæc fides non fuit vera, ſed hypocritica. Reſpond. Penes quod cognoſcitur fides vera ab hypocritica, niſi per alterum hoc opus fidei, ſcilicet obedire verbo? ergo quandò hoc non aderit primo operi fidei, quod eſt, credere in CHRISTVM, reliquum, ſcilicet obedientia verbi & ſeruitus iu-

ſtitiæ,

ſtitiæ, hæc fides non eſt vera. Abraham non ſolũ cre-
didit verbo, ſed & obediuit verbo Dei, immolans fi-
lium Gen. 22. ob id iuſtificatus eſt Dauid, credidit &
obediuit Deo, Pſal. 50. Miſerere meî Deus, & os meũ
annunciabit laudem tuã. Sic omnes ſancti Martyres
per fidem vicerunt regna, & operati ſunt iuſtitiã &c.
Hebr. 11. Nihil igitur eſt illa fiducia miſericordiæ di-
uinæ ſine obedientia Euangelij. vtrunq; complecti-
tur fides, credere & operari iuſtitiam. Qui igitur ſolã
fidem ſic iactant, vt derogent obedientiæ Euangelij
& verbi Dei, illi videant. ſed inquiunt: Fides, priuſ-
quàm quicquam operetur, iuſtificat: ergo ſola iuſti-
ficat. Reſpond. hoc non negatur, nempè quòd abſq;
partu operum, hoc eſt, quia nondum peperit opera,
quempiã iuſtificare poteſt: at iam parturijt, nihilo-
minùs & eſt operibus grauida, nihil præter tempus
partus expectãs: mulier grauida eſt antè partum, at-
tamen partum expectat: vt grauidam fieri mulierẽ,
præcedit, partus ſequitur: attamen in momento quo
mulier grauida fit, poteſtate quadã in ſe cõtinet fru-
ctum, tempus partus expectans. ſic fides in momento
quo infunditur animæ, grauida fit operibus bonis,
nihil niſi nunc tempus efficiendi illos expectat, nul-
lum momentum ſeparari poteſt à Fide, obedientia
verbi vel opera pia. Et quoniam fides poteſtate qua-
dam intra ſe continet bona opera, quæ nondum ſunt
in lucem edita: idcircò per eam ſcilicet fidem iuſtus
ſolum initiari dicitur vel iuſtificationem initiari, nõ
autem conſummari: nam conſummata iuſtificatio
non alirer, niſi ex operibus natis & in lucem quaſi e-
ditis, acquiri poteſt. Sic enim dicit Iacob. 2. quòd fi-
des Abrahæ ſit ex operibus conſummata, & initium
creaturæ eius vocat, non perfectam creaturam. Et ſic
ſcriptura docet iuſtitiam inchoatam & conſumma-
tam, vna per fidem datur, altera operibus efficitur:
pro vtriuſq; ergo tum fidei tum operibus ſiue obediẽ-

tia verbi vnum ſimul præmium, non diuiſum inuicē,
Apoſtolus tribuit, 2. Timoth. 4. Bonum certamen cer
taui, curſum conſummaui, fidem ſeruaui. Summa,
vterque actus exigitur ad veram & integram fidem,
credere in Chriſtum, & credere Chriſto, id eſt, obedi-
re verbo ipſius atque Euangelio, neque ſolam fidu-
ciam acceptat ſine obedientia verbi, neque opera &
ſeruitium iuſtitiæ ſine fide. Quare fides non eſt ſola
fiducia in Dei miſericordiam, ſed etiam diuinæ vo-
luntatis atque Euangelij, obſeruantia. Qui igitur cō
temnit obedire verbo Euangelij, fruſtra iactat fidem,
& inanē in Chriſtum fiduciam: non ſolum promiſi-
mus in Baptiſmo nos in Chriſtū credere, ſed & verbo
illius obedire, & mandato ſancto, legi charitatis, id
eſt, Euangelio, & recuſare pompis Diaboli. Seruus i-
gitur ſciens voluntatem Domini, Luc. 12. &c & me-
lius foret non agnouiſſe veritatem, 2. Petr. 2. Si enim
ſola illa fiducia in diuinam miſericordiam ſuffice-
ret ſine obedientia verbi, ſuperfluum foret totum
Euangelium cum ſuis præceptis de pœnitentia, de
charitate erga proximum, de operibus miſericordiæ,
de oratione, de ieiunio, de humilitate, de caſtigatio-
ne &c. fruſtra quoque abundatio iuſtitiæ exigere-
tur à Chriſtianis Matthæi quinto: At Chriſtus Io-
an. octauo. inquit Iudæis: Vos dicitis quia pater me-
us Deus veſter eſt, ſed non eum cognoſcitis: ego au-
tem cognoſco eum, & ſermonem eius ſeruo &c. & i-
terum, ſi filij Abrahæ eſtis, opera Abrahæ facite: & li
cet vterque actus fidei exigitur atque integratur fi-
des, adhuc tamen ſalua manet gratia, quę ꝓpter Chri
ſtum, & non ipſa opera operata noſtra, iuſtificat & ſal
uat: cùm enim omnia fecerimus &c. omnia inquit,
id eſt, crediderimus, operati fuerimus, &c. adhuc
ſerui inutiles ſumus, &c. Lucæ 17. Inſuper omnes do-
cemus nos ſaluari gratia & miſericordia Dei, Rō. 6.
Sed pij poſtquā omnia fecerint, quę vel diuina præ-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

cepta, aut cultum & laudem ipſius, aut quæ proximi
commodum & corporis proprij caſtigationem reſpi-
ciunt, adhuc ſe nihil feciſſe putent, cogitantes quod
Chriſtus docuit Lucæ 17. cùm omnia feceritis &cæt.
Carnales verò Euangelici homines tantùm ſperant
miſericordiam & gratiam ſalutis cum negligentia,
immò cum contemptu omnium præceptorum cùm
Dei tùm Eccleſiæ, in ſola carnis libertate viuentes,
nullum curantes opus. Contra hos vbiq; loquitur
ſcriptura, quòd tali inani fiducia non ſaluantur. Vi-
dè Lucæ 12. Et miſericordia eius à progenie in pro-
geniem timentibus eum &c.

CAPVT XXVIII.

QVid ſit propriè verbum Dei, acceptare,
audire & credere, cùm omnes hodiè cla-
ment, audiendum eſſe verbum Dei. Fre-
quens clamor eſt hoc ſęculo, ſcilicet,
audiamus verbum Dei, verbum Dei, &
accipiamus ac credamus, atque ſic alius alium con-
demnat, quia non audit, aut credit vel acceptat ver-
bum Dei: quare cumprimis notare oportet, quid ſit
verbum Dei: deindè, quis illud acceptet & credat,
& qualiter, an ſecundum Spiritum vel ſecundum car-
nem: nam etſi plerique audiant verbum Dei, non ta-
men omnes obediunt, Romanorum decimo. Eſt au-
tem primo verbum Dei, iuſta, vera ac ſancta doctri-
na, per quam Deus, & non homo nos docet quid cre-
damus, quid faciamus vt ſaluemur, ſicut Apoſtolus
ſecundo Timoth. tertio. inquit: Permane in literis
ſacris, quas ab infantia didiciſti, quę te inſtruant ad fi-
de & ſalute, quę eſt in Chriſto Ieſu: nam omnis ſcri-
ptura diuinitus inſpirata, vtilis eſt ad docendum, ſci-
licet fidem in Chriſtum, ad erudiendum quoq; in iu-
ſtitia, ſcilicet vitæ Chriſtianæ, quatenus homo rectè

faciat,

faciat, ad arguendum etiam ſcilicet qui non credunt in Chriſtũ, & malè viuunt; quibus denunciat damnationem: hęc omnia facit verbum Dei, vt perfectus ſit homo Dei, ad omne opus bonum inſtructus. Sic Rõ. 15. Quęcunq; ſcripta ſunt, &c. Docet autem verbum Dei multa, non ſolam fidem, ſed & pleraque alia; ſed antè omnia & cumprimis docet & exigit fidem in Chriſtum, eô quòd ſine fide impoſſibile eſt placere Deo, Hebræ. 11 ideò Rom 10. inquit Apoſtolus: Hoc eſt verbum fidei quod prædicamus, quia ſi confitearis in ore tuo Dominum Ieſum, ſcilicet eſſe tuum redemptorem, & in corde credideris, quòd pro tuis peccatis mortuus fuerit, & quòd Deus illum ſuſcitauit à mortuis, ſaluus eris: nam tu homo peccator es, tranſgreſſor legis diuinę, natura corruptus: ſi vis euadere damnationẽ, crede in corde tuo Chriſtum eſſe filium Dei, & pro tuis peccatis mortuũ, Rom. 4. & reſuſcitatum, vt te iuſtificet contra peccata & diaboli accuſationem, & iuſtus reputaberis propter hanc fidem in Chriſtum coram Deo: nam ſic corde creditur ad iuſtitiam, ſed hunc quoque Chriſtum confiteri debes coràm mundo, Iudæis & Gentibus ac impijs: qui enim ipſum negauerit coram hominibus, illum negabit & ipſe coram patre cœleſti, &c. & hæc cõfeſſio fit tibi ad ſalutem. Nam fides duplex opus habet: vnum intus in corde credere, fidere diuinæ miſericordiæ conſequendæ propter Chriſtum Ioan 6 Hoc eſt opus Dei, vt credatis: alterum, Chriſtum confiteri & illi obedire, verbo eius ſatisfacere, ſicut hîc confeſſio fit ad ſalutẽ, & 1. Ioan. 2. dicitur: Per hoc, inquit, ſcimus quòd cognouimus Deum, ſi iuſſa illius obſeruamus: nam qui dicit, Noui eũ, & pręceptum eius nõ ſeruat, mendax eſt, & in eo veritas non eſt. Docet igitur verbum Dei, primum credere, & omnem ſpẽ ſalutis ponere in Chriſtum, qui dicit Ioan 3. Sic pater dilexit mundum, vt omnis qui credit in eum, &c. Secundò;

verbum Dei non ſolum docet credere & ſpem pone-
re in Chriſtum, ſed etiam ſemper eſſe in pœnitentia:
ſicut ergo omni die & hora cupis tibi exhiberi miſe-
ricordiam, ita omni die & hora dolere debes de pec-
catis tuis, ſicut dixit Dauid Pſalm 50. Peccatum me-
um contra me eſt ſemper, Sic Marc. 1. dicitur: Pœnite-
mini, & credite Euangelio. Abſque pœnitentia &
contritione cordis, ſpes & fiducia in Chriſtum nul-
la eſt: pœnitentia autem optima eſt, ceſſare à vitijs,
luxuria, ſuperbia, auaritia, gula, &c. qui enim credit
& ſperat in Chriſtum, attamen non ceſſat peccare fru-
ſtra ſperat miſericordiam. Tertiò, verbum Dei docet
dilectionem Dei & proximi, Matthæi 22. vt Deum ſu-
per omnia diligas, nihil illi pręponas, nec patrem,
matrem, vxorem, liberos, agrum &c. ſed toto corde
diligas, timeas, obedias. hæc enim ſunt præcepta pri-
mæ tabulæ, deindè proximum tuum ſicut teipſum, vt
cum primis honores parentes tuos: deindè ne erga
proximum tuum falſum teſtimonium dicas, mentia-
ris, detrahas, decipias emendo, vendendo, ne furtum
illi facias, vxorem deturpes, & concupiſcas aliena,
nam dilectio eſt plenitudo legis, Rom. 12. adhæc pręe-
cepta Euangelica omni tempore teneris. Roman. 13.
Nihil debeatis, niſi vt vos inuicem diligatis. Quar-
tò, verbum Dei docet humilitatem. Matthęi 11. Di-
ſcite à me, quia mitis ſum & humilis corde, docet
paupertatem, munditiam cordis, miſericordiam, ſi-
tim, & eſuriem iuſtitiæ, pati perſecutionem, Matthæi
5. docet quoque orare, ieiunare, eleemoſynam dare,
Matthæi 6. non iraſci, non dicere fratri racha, ſolem
non occidere debere ſuper iram noſtram, reconcilia-
ri cum eo qui nos offendit: docet caſtigationem cor-
poris, non crapulari, non inebriari, Lucæ 21. &c. ſum-
ma, multa alia docet verbum Dei, quàm ſolum cre-
dere, quæ Chriſtus adeò ſeriò exigit ab adultis, ſicut
fidem: nam ſi ſola fides in ipſum & ſpes exigeretur,
fruſtra

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

fruſtrà hæc ipſe præcepiſſet, & ſuperuacanea eſſent in verbo Dei. Præterea vbiq; eſt verbum, tam vbi fidem exigit quàm vbi opera docet: & ſicut exigit obedientiam circa fidem, vt in illum credamus, ita quoq; erga cætera quæ præcipit vt obediamus & faciamus: iubet quoque inimicos diligere, & eis benefacere, qui nos oderunt, Lucæ 6. & vt nemo ſe excuſet de impoſſibilitate. promittit & donat Spiritumſanctum, qui adiuuet infirmitatem noſtram, Rõ. 8. vt obediamus legi. Verbum igitur Dei non ſolum docet credere, ſed & facere & obedire verbo Dei. nam ſic dicit Lucæ 6. Quid autem vocatis me, Domine &c. & non facitis quæ dico? omnis enim qui venit ad me, & audit ſermones meos, & facit eos, oſtendam vobis cui ſimilis ſit, ſimilis eſt homini ędificanti domum, qui fodit in altum, & poſuit fundamentum ſupra petram: inundatione autem veniente &c. Eandem ſententiam habet Matt. cap. 7. Eſt ergo verbum Dei doctrina ſancta, docens quid credamus, & faciamus ad ſalutem Verbum igitur Dei audire, credere, acceptare, eſt illi per omnia obedire, id eſt, non ſolum credere in Chriſtum, ſed etiam mandato eius & verbo ſancto obedire. nempè Euangelio, quod vitam & opera cum fide Chriſtiani deſcribit. Qui ergo fide clamat ad Chriſtum, Domine Domine, & ſpem ſuam in illum ponit, neceſsè eſt vt obediat etiam verbo ipſius, non quòd virtus fidei noſtrę ac operum ex ſua conditione mereantur ſalutem: id enim gratiæ Dei ſaluum relinquitur, quàm gratiam & miſericordiam Chriſtus ſuo ſanguine nobis meruit, Roman. 4. mortuus eſt pro peccatis noſtris: ſed quòd ſine fide & obedientia verbi Dei, ſalus non diſtribuitur & accipitur: nos ſerui inutiles ſumus ſemper, ſcilicet ad remiſsionem & ſalutem promerendam, noſtra ſcilicet fide & operibus, Lucæ 17. licet opera noſtra aliâs habeant ſua ingentia præmia &c. & non vult obliuiſci operis noſtri

&c. Hebræ. 6. Fides igitur quia vtrunque complectitur, ſcilicet credere & obedire verbo, ille totum ac verè verbum Dei credit, audit, acceptat, qui vbique obedit: primùm obedit verbo, credēdo in Chriſtum: deindè obedit faciendo & opere, quod exigit verbum Dei. qui habet dilectionem proximi: cauet peccata, caſtigat corpus: nam beati dicuntur non ſolum qui audiunt verbū Dei Qui igitur per omnia obedit, ille ſe iactet ſuſcepiſſe verbum Dei Acceptantes autē verbū Dei, ſunt in duplici differētia: quidam credunt & acceptant illud, faciendo pro virili, quod Euangelium pręcipit ex fide facere: ſed quia nemo perfectus, ob id ſemper pœnitent: pro auxilio gratiæ Dei anhelant, quotidie clamantes, Adauge nobis fidem, Lucæ 17. & iterum, Matthæi 6. Dimittite nobis debita noſtra &c. ſed horum perpauci ſunt. Aliqui accipiunt verbum Dei in parte, & ſolum vbi carnis libertatem fouere poſſunt, non obedire traditionibus & præceptis Eccleſiæ, non ieiunare aut feriari, ſed omnia licenter agere, trahentes quiduis ad laſciuiam carnis, vt ait Apoſtolus Iudas in ſua Epiſt. iactantes ſe liberos ab omni lege &c. etſi hoc verum ſit, quoad Iudaicam legem, non tamen quoad legem charitatis & ſeruitium iuſtitiæ, id eſt, obſeruantiam Euangelij, & ſolùm ſe iactant fidere in Chriſti miſericordiam, non curantes opera Euangelica, dilectionem, humilitatem, orationem, ieiunium ac cæteras virtutes: & licet hi iactent ſe ſuſcepiſſe verbum Dei, nihil tamen minùs fecerunt: ex quo patet falſitas: nam verbum Dei non ſolum docet credere, ſed & obedire verbo per obſeruantiam præceptorum &c. Iudæis, Turcis, Gentibus aptè dicitur, quòd non acceptant verbum Dei. Non ergo hoc ſolùm curandum eſt, vt per fiduciam ſolam ad thronū gratiæ accedamus, ſed & vt in Chriſto maneamus, vel potiùs vt Chriſtus in nobis maneat: manet autē in nobis, ſi per fidelem cuſtodiam

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

ſemen verbi eius in nobis retinuerimus, illi obediē-tiam prȩſtantes. Qui igitur iactat ſe in Chriſto manere, debet ſicut Chriſtus ambulauit, & ipſe ambulare, 1. Ioan. 2. & DEVS charitas eſt, qui manet in charitate, &c. & iterū, Qui facit iuſtitiam, ex Deo natus eſt: ergo non qui ſolū credit iuſtitiam. Summa, interna illa cordis iuſtitia, quæ eſt in corde noſtro propter fidem in Chriſtum, non poteſt eſſe ſine externa operum iuſtitia. Nam interna externam fœcundam facit, & externa internam adeſſe teſtatur. Qui ergo vtranque accipit & habet iuſtitiam, is verbum Dei ſe accepiſſe & credidiſſe iactet, & de hoc gratias Deo agat, & proximum non contemnat, ſed qui in ſola carnis libertate gloriatur, tantum abeſt vt Euangelium ſuſceperit.

CAPVT XXIX.

QVIA à pleriſque iactatur fidei iuſtitia, quaſi ſola ſufficiat ad ſalutem & remiſſionem, inquirendum eſt, quid ſit fidei iuſtitia: deindè, in quo conſiſtat vt integra & perfecta ſit. Fidei iuſtitia eſt, ex corde credere quòd Chriſtus mortuus eſt pro peccatis noſtris, & quòd reſurrexit propter noſtram iuſtificationem, Romanorum quarto: id eſt, quòd credo nihil eſſe in mundo, quod peccata mea tollere poterit, niſi vnica Chriſti mors. Ioan. primo. Agnus Dei &cæt. deindè, quòd nihil ſit quo ſubſiſtam in iudicio contra peccatum, diabolum, & mortem æternam præter iuſtitiam Chriſti, quæ per fidem in illum mihi gratis diſtribuitur, id eſt, qua iuſtificor contra dæmonem & peccatum. Romanorum quarto: credenti in eum qui iuſtificat impium, fides reputatur illi ad iuſtitiam. & ponit exemplum de Abraham, qui credidit Deo, promittenti ei prolem, etiamſi corpus emortuum haberet, & iam ferè centum annorum, Sara